

Zomrel Anton Hykisch – zatiaľ posledný veľký slovenský katolícky spisovateľ

18. júla 2024 ✝ Krátke správy

Ministerstvo zahraničných vecí SR včera prinieslo správu, že zomrel politik, veľvyslanec a predovšetkým spisovateľ Anton Hykisch. Svojimi knihami, ale aj životným príkladom ukázal, že to bol zatiaľ posledný veľký katolícky spisovateľ nášho národa.



Anton Hykisch - Zdroj: Youtube

Anton Hykisch prežil svoj život ako človek čestný a nezlomný, ktorý od Boha nakoniec po dlhých rokoch útrap obdržal mnohé z toho, o čom sníval. Príčinou jeho útrap bola vernosť katolíckej Cirkvi v časoch komunistickej totality. V jednom rozhovore pre TA3 uviedol, že počas hlbokého komunizmu prišlo na neho v živote obdobie, kedy si pre svoje názory nemohol nikde zohnať dôstojnú prácu. „*Jedinou oporou mi vtedy bola manželka,*“ priznal tento starý pán s ušľachtilým výzorom intelektuála. Toto obdobie (koniec 60. rokov) spomenul aj v rozhovore pre denník Pravda v roku 2008:

„V strane som nebol, takže vylúčiť ma nemohli. Postupne ma však vylúčili zo všetkého, čo len bolo možné – zo zväzu spisovateľov, zo zväzu novinárov, musel som odísť z rozhlasu, zdravotne som sa zosypal a nemohol som roky publikovať. V rodnej Banskej Štiavnici som natrafil na postavu tajomného gotického maliara Majstra M. S. Celé roky som študoval neskorý stredovek a po uvoľnení som vyrukoval s dvojdielnym historickým románom Čas majstrov. Myslel som si, že pre vtedajšiu vrchnosť historický román nebude taký podozrivý, ako román súčasný.“

Ku koncu uvoľnenejších 80. rokov 20. storočia napokon dostal prácu vo vydavateľstve *Mladé letá*, kde sa stal po páde komunizmu dokonca riaditeľom. V tom istom období bol nakrátko aj poslancom Slovenskej národnej rady za KDĽ. Od roku 1993 do roku 1997 pôsobil ako vôbec prvý slovenský veľvyslanec v Kanade.

Avšak najvýraznejšie sa do veľkej knihy nášho národa zapísal svojimi románmi. Román *Milujte kráľovnú!*, o najťažších rokoch vládnutia rakúskej cisárkovej a uhorskej kráľovnej Márie Terézie, je jeho najznámejší a vyšiel už v polovici 80. rokov. Na tú dobu išlo o výnimočné dielo: bol to historický román nielen verne, ale predovšetkým pomerne pozitívne zobrazujúci našu slávnu panovníčku! Navyše išlo o knihu, ktorá sa čítala veľmi dobre. Ešte aj dnes je na počudovanie, ako mohli súdruhovia komunistickom Československu umožniť

vydanie takého románu.

Avšak najlepším románom Antona Hykischu bolo azda až pokračovanie s názvom *Verte cisárovi*, o živote a vláde najstaršieho syna Márie Terézie, Jozefa II. Tento román vyšiel až v roku 2016. Je napínavý od začiatku do konca a cisára sa snaží zobrazíť čo najvernejšie – a teda kriticky. Aj keď sa to možno nezdá, Hykisch tu opäť ide proti prúdu: Jozef II. je totiž v dnešnej historiografii vnímaný ako výsostne pozitívna postava, ktorá sa snažila svoju ríšu zbaviť „povier“ a „zmodernizovať“ ju. Autor sa však nebojí poukazovať na výsostne protikatolícky charakter Jozefových činov, ktoré odsudzuje.

Posledným románom, ktorý Antonovi Hykischovi vyšiel, bol *Bezhlavý čas* z roku 2022. V tomto románe už badať istú autorovu únavu, veď v čase vydania knihy mal 90 rokov! Námet je opäť mimoriadne zaujímavý – spisovateľ si dal za cieľ preskúmať politický život a politické sprisahania v habsburskej ríši v čase krvavej Francúzskej revolúcie. Hrubá kniha je však pomerne rozvláčna a v niektorých častiach sa zdalo, akoby spisovateľ viac nadržoval ateistickým – a slobodomurárskym (čo je v knihe explicitne uvedené) – sprisahancom, čo sa na predošlú tvorbu majstra Hykischu veľmi nepodobalo.

Celkovo však možno povedať, že život majstra Hykischu je obdivuhodný: katolícky intelektuál, ktorý sa nepoddal komunizmu, ani nástrahám, ktoré mu režim pripravil, ktorý bol nakoniec zvolený za poslanca Slovenskej národnej rady za Kresťanskodemokratické hnutie, ktorý sa stal neskôr naším prvým veľvyslancom v Kanade a ktorý po svojom návrate obdržal od prezidenta Pribinova kríž I. triedy. Predovšetkým to bol však katolícky spisovateľ, ktorého knihy zostanú na našich policiach ešte dlho po jeho smrti.

Pán Hykisch, ďakujeme. Budete nám chýbať.

MG

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/zomrel-anton-hykisch-zatial-posledny-velky-slovensky-katolicky-spisovatel/>